

Propuneri referitoare la

**HOTĂRÂREA pentru stabilirea Sistemului de
Garanție - Returnare pentru ambalaje primare
nereutilizabile**

Propunerile cuprinse in prezentul document au ca scop

1. fezabilitatea implementării, cu privire la viitoarea implementare a Sistemului de Garanție - Returnare si funcționalitatea acesteia, ținând cont de specificul României in comparație cu alte tari ce au implementat Sistemul de Garanție - Returnare
2. maximizarea pârghiilor din Sistemului de Garanție Returnare astfel încât obiectivele de colectare propuse sa fie realizabile, cu concursul tuturor părților implicate
3. eliminarea oricăror posibilități care ar putea duce la situația de monopol a oricărei părți implicate
4. îmbunătățirea legislației specifice referitoare la RVM-uri, in ceea ce privește autorizarea si funcționarea

- 1) Propuneri privind fezabilitatea implementării, modul in care se va putea pune in aplicare Legea si funcționalitatea acesteia, ținând cont de specificul României in comparație cu alte tari ce au implementat Sistemul de Garanție – Returnare**

Context, premise si argumente

In tari in care au fost implementate Sisteme de Returnare Garanție, rata de colectare selectiva este intre 5 si 7% mai mica (raportată la obiectivele propuse de colectare) acolo unde Sistemul de Garanție – Returnare a legat numărul de ambalaje returnate acceptate de numărul de ambalaje comercializate si/sau vândute.

În Norvegia, țara cu cele mai ridicate rate de colectare din Europa, există obligația de preluare a tuturor magazinelor, benzinărilor etc. care vând băuturi, indiferent de vânzări. În Suedia preluarea tuturor ambalajelor și restituirea garanției este un serviciu de facto pentru clienți, la majoritatea punctelor de vânzare.

Principale argumente

- fiscalitatea scăzută specifică magazinelor mici și celor din mediu rural
- procentul de peste 55% a băuturilor vândute prin comerțul tradițional
- vânzarea băuturilor în zonele traficate intens (zone turistice, centrele orașelor, transportul în comun) se face în proporție covârșitoare de magazine mici, de proximitate
- servicii de colectare selectivă rezidențială aproape inexistente în mediu rural
- posibilă scădere a vânzărilor de băuturi deoarece garanția, în aceste cazuri, se va transforma în preț de raft datorită imposibilității consumatorului final de a returna ambalajul și încasa garanția

În același timp, prin condiționarea numărului de ambalaje returnate acceptate de numărul de ambalaje comercializate se creează inechități. Dreptul consumatorilor din mediu rural, de a li se returna garanția, este limitat în comparație cu Cetățenii din mediul urban.

Propuneri

Eliminarea posibilității comerciantului de a plafona numărul de ambalaje preluate și numărul de garanții returnate de estimarea unităților vândute în acea perioadă - Art. 15 Excepții, paragraful (2). Considerăm ca principiul conform căruia o activitate economică liberă va găsi soluții, este aplicabil în această speță. Comercianții mici vor găsi forme de asociere, vor fi nevoiți să se înscrie în Sistemul de Garanție Returnare și vor încasa lunar tariful de gestionare aferent volumelor colectate și predate Administratorului de Sistem.

2. Propuneri privind maximizarea pârghiilor din Sistemului de garanție Returnare astfel încât obiectivele de colectare propuse să fie realizabile, cu concursul tuturor părților implicate

Context, premise și argumente

Principalul obiectiv asumat de România în cadrul Comunității Europene este reducerea ambalajelor din PET și Metal, principalele surse de poluare și emisii de carbon asociate. În România, ponderea sticlei în total ambalaje puse în piață, exceptând HoReCa este atipică comparativ cu Europa, reprezentând sub 10% din total ambalaje băuturi. Atât berea cât și băuturile spirtoase ambalate la PET au avut o creștere foarte mare în ultimii 10 ani, în detrimentul sticlei.

Principale argumente

- costul generat de colectarea sticlei este disproporționat de mare pentru sistem; RON pe tona materie primă, comparativ cu aluminiu sau PET
- este un beneficiu net negativ: costul de colectare depășește prețul de vânzare a comodității reciclate
- costurile generate de colectare și logistica specifică sticlei este mare în ceea ce privește consumul de carbon datorită greutateii și volumului
- sticla poate reprezenta 10% din volumul total, dar va costa până la 50% din costul total al logisticii
- colectarea/spargerea sticlei este un proces atipic, investițiile în RVM-uri din partea comercianților este crescut
- sticla reprezintă un risc semnificativ crescut pentru sănătate și siguranță la punctele de colectare și numărare
- cerința de spațiu de stocare la comercianții cu amănuntul poate ajunge până la 40% din spațiul total alocat, ceea ce face dificilă respectarea de către comercianții cu amănuntul
- apare necesitatea unei frecvențe de colectare de minimum o dată pe zi pentru comercianții mari, în comparație cu o frecvență de colectare bisăptămânală pentru plastic și metal.

O parte din țările cu Sistemul de garanție Returnare implementat și funcțional au exclus sticla din obiectivele de colectare în cadrul Legii de garanție-returnare, dar s-au concentrat în schimb pe inițiativele de îmbunătățire a performanțelor sistemului de colectare selectiv rezidențial pe această fracție. Un exemplu este Suedia, model ce este luat în considerare și de UK. Norvegia este o altă țară în care sticla nu face parte din Sistemul de Garanție - Returnare, iar Germania este aceeași situație. În toate aceste cazuri, sa dovedit ca returnarea și re folosirea ambalajelor este mult mai eficienta decât reciclarea ei.

<https://pantamera.nu/om-oss/returpack-in-english/>

<https://infinitum.no/english>

<https://www.anthesisgroup.com/deposit-return-system-lessons-from-sweden/>

Propuneri

Eliminarea sticlei din prezenta Hotărâre, sau etapizarea pe tipuri de ambalaje primare nereutilizabile. Una din soluții ce o propunem este ca, aplicabilitatea prezentei Hotărâri sa se refere în prima fază doar la ambalaje primare nereutilizabile din plastic și metal, cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l inclusiv. Începând din anul 2 calendaristic, așa cum sunt definiți anii calendaristici în prezenta Hotărâre, sa apară obligativitatea și pentru ambalaje primare nereutilizabile din sticla, cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l inclusiv.

3. Propuneri privind eliminarea oricărui posibilități care ar putea duce la situația de monopol în ceea ce privește tehnologia de preluare automată (RVM) și numărare a ambalajelor în Sistemul de garanție Returnare

Context, premise și argumente

Având în vedere că tehnologia de preluare automată a ambalajelor (RVM) este principalul element ce definește costul investiției, în consecință și a taxei de Administrare, este nevoie ca piața furnizorilor de tehnologie să fie liberă, concurențială și nediscreționară. În acest fel costurile Administrării Sistemului de Returnare garanție sunt menținute la un „preț corect de piață” și există siguranța unui tarif și cost ancorat într-o piață liberă. Trebuie evitată situația în care un furnizor de echipamente ce poate oferi atât partea de puncta de colectare, cât și centrele de numărare, ar deține monopolul iar prețul dictat să fie acceptat ca cel mai bun.

Având în vedere, după cum este precizat mai sus, că investiția în puncte de colectare și numărare a ambalajelor este principalul factor în stabilirea Taxei de Manipulare, trebuie evitată posibilitatea manipulării și mărirea artificială a Taxei de Manipulare. Situație posibilă în cazul în care piața nu este arbitru, fiind instituit monopolul. Prin crearea unei situații de monopol, libera alegere a Comercianților este afectată prin neparticiparea lor la luarea deciziilor în legătura cu cea mai potrivită tehnologie. Tehnologie care, pentru a menține cel mai bun echilibru cost/beneficiu, va trebui adaptată la nevoile și cerințele specifice locației, al tipului de ambalaje colectate în fiecare locație, spațiu disponibil în fiecare locație, etc. De asemenea, o situație de monopol diminuează drastic orice inițiativă a producătorilor de tehnologie în a inova și investi în România.

Și nu în ultimul rând, ciclul de înlocuire a RVM-urilor este major afectat în condițiile unui singur jucător, jucător care va dicta când și cu ce se înlocuiește tehnologia care se afla la sfârșitul ciclului de viață. Neavând concurență, există posibilitatea generării de costuri suplimentare Administratorului Sistemului, cu influența directă asupra Taxei de Administrare plătită de Producători.

Propuneri

Introducerea unui paragraf suplimentar, sau în completarea unui paragraf existent, în cadrul Art. 18 Obligațiile administratorului sistemului de garanție-returnare: „Administratorul SGR are obligația de a nu încredința nici una din activitățile directe și indirecte asociate Sistemului de garanție Returnare exclusiv unui agent economic, și are obligația de a depune toate eforturile în a evita crearea oricărui tip de monopol ce ar putea afecta libera decizie a Comercianților în derularea investițiilor ce decurg din aplicarea prezentei Hotărâri.”

4. Propuneri ce privesc îmbunătățirea legislației specifice referitoare la RVM-uri, astfel încât punerea lor in proximitatea punctelor de vânzare a comercianților, sau in orice alta locație prevăzută in Lege, cu orice alte modificări ulterioare, sa fie facila in ceea ce privește punctele de amplasare in cadrul locației Comercianților

Chiar daca nu exista un Articol specific privitor la aparatele de colectare automate (RVM), consideram ca legislația privitoare la aceste aparate, cu toate documentațiile si autorizațiile necesare puneri lor in piața poate reprezenta un factor de îngreunarea a punerii in aplicare a Sistemului de garanție-returnare. Legislația ce face referire la aceste tipuri de aparate este esențiala in implementarea Sistemului garanție-returnare si, pentru a înlătura orice posibil factor de întârziere, este importanta revizuirea documentației specifice in perioada 1 Ianuarie 2021 – 31 Martie 2021. Prin revizuire înțelegem a se urmări ușurința in ceea ce privește amplasarea, punerea in funcțiune si utilizarea de către Comercianți, cei ce vor amplasa RVM-uri in incinta punctelor de vânzare.

Scotia poate fi un model in ceea ce privește pregătirea dpdv al legislației acest aspect: <https://depositreturnscheme.zerowastescotland.org.uk/planning-permission-no-longer-required-for-many-vending-machines>

Cu considerație,

Data: 3 Decembrie 2020

Bogdan Purcherea
Director Executiv
Envipco Romania

Semnătura

